

Opinnäytetyö AMK

Esittävän taiteen koulutus

Tanssinopettajan erikoistumisala

2019

Paula Viitanen

SOSIAALISEN MEDIAN KÄYTTÖ KOREOGRAFISESSA PROSESSISSA

Paula Viitanen

SOSIAALISEN MEDIAN KÄYTTÖ KOREOGRAFISESSA PROSESSISSA

Tämä prosessikuvaus on kirjoitettu osana tanssinopettajan tutkinnon (AMK) taiteellista opinnäytetyötä. Taiteellisen opinnäytetyön taideteko on koreografia nimeltään "World Wide Swipe". Teos esitettiin osana Köydet Irti -festivaalia toukokuussa 2019 Turun Taideakatemia Kõysiteatterissa.

Tässä taiteellisen opinnäytetyön kirjallisessa osiossa kirjoittaja kertoo lyhyesti sosiaalisen median käytön mahdollisuuksista ja sen historiasta. Prosessikuvauksessa kirjoittaja kertoo prosessiin vaikuttaneista asioista ja kuinka sosiaalista mediaa käytettiin osana tätä prosessia. Kirjoittaja kertoo taiteellisen työnsä aikana ilmenneistä haasteista sekä avaa taiteellisen osion rakenteen lukijalle. Kirjallisen työn lopuksi kirjoittaja pohtii erikseen koreografisen matkan tarkoitusta itselleen sekä kertoo vielä omista ajatuksistaan koko prosessista.

Sosiaalisen median käytön avulla kirjoittaja on löytänyt tämän prosessin kautta uusia lähestymistapoja koreografiseen työskentelyynsä. Näitä lähestymistapoja kirjoittaja aikoo hyödyntää tulevaisuuden projekteissa.

ASIASANAT:

koreografia, sosiaalinen media, prosessi, tanssi

BACHELOR'S | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Performing arts | Dance teacher

2019 | 29 pages

Paula Viitanen

THE USE OF SOCIAL MEDIA AS PART OF THE CHOREOGRAPHIC PROCESS

This study is written as partial fulfillment of the Dance Teacher Degree / Bachelor of Dance at the Turku University of Applied Sciences, Ltd. The artistic choreographic part of the degree is a performance work "World Wide Swipe" for five dancers. It was performed and featured as part of the "Köydet Irti"-festival in May 2019 at the Turku University of Applied Sciences Arts Academy.

In the written part of this thesis, the writer explores the history and describes the possibilities of using social media. The study discusses the possibilities of using social media as part of this choreographic process. The writer describes the different stages of the artistic process, the factors that influenced them, and how social media was used as part of this process. To conclude the written part of the thesis, the writer examines the thoughts that have arisen during the choreographic process and ponders things which could possibly be done in a different way.

Through the use of social media, the author has found new approaches to a choreographic work. The author intends to use these approaches in the future.

KEYWORDS:

choreography, social media, process, dance

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 SOSIAALINEN MEDIA	7
2.1 Yhteisöllisyys	7
2.2 Sosiaalisen median historia	8
2.3 Koreografisen prosessin kannalta oleelliset sosiaalisen median kanavat	9
2.3.1 Facebook	9
2.3.2 Instagram	10
2.3.3 YouTube	11
2.3.4 WhatsApp	12
2.4 Sosiaalinen media tanssin kentällä	12
3 KOREOGRAFISEN PROSESSIN KUVAUS	14
3.1 Koreografisen prosessin taustat	15
3.2 Koreografian lähtökohdat ja liikemateriaalin luominen	17
3.3 Liikkeistä kohti koreografiaa	19
3.4 Koreografian rakenne	21
3.5 Äänimaailma ja puvustus	22
3.6 Sosiaalisen median kanavien käyttö koreografisen prosessin aikana	23
4 LOPUKSI	25
LÄHTEET	28

1 JOHDANTO

Kuulun sukupolveen, joka on kasvanut internetin ja sosiaalisen median kehittymisen aikana. Muistan nuorempana halunneeni käyttää mahdollisimman pitkään vanhempia malleja puhelimesta, sillä en pitänyt ajatuksesta, että olisin voinut käyttää internetiä puhelimen kautta. Olen useasti miettinyt aikoja, jolloin puhelimen kautta internetin selaaminen oli hidasta ja vaati tarkkuutta, ettei painanut väärää kohtia auki sivustoilla. Nykyään olen muuttanut ajatusmaailmaani asian suhteen ja minusta teknologian kehitys on vain hyvä asia. Tiedonhankinnasta on tullut nopeampaa ja helpompaa kun sitä voi tehdä missä vain. Hyvät nettiyhteydet ja mahdollisuus olla kontaktissa toisten kanssa internetin välityksellä on nykyään minulle itsestäänselvyys. Käytän päivittäin paljon eri sosiaalisen median kanavia yhteydenpitoon ja niiden parissa kulutan aikaa puhelimeni ruutuaajan seurannan mukaan päivän aikana noin 2-3 tuntia.

Kesällä 2017 suoritin kesäopintoina sosiaalista mediaa koskevan kurssin, joka lisäsi osaltaan kiinnostustani yhä enemmän aiheeseen. Kurssin päätyttyä aloin pohtimaan, millaisia mahdollisuuksia sosiaalisen median käyttö avaakaan taiteen parissa työskenteleville. Aloin pohtia, millä tavalla saisin sosiaalisen median osaksi opinnäytetyötäni. Vähitellen aiheeni muotoutui ja päädyin kirjoittamaan sosiaalisen median käytöstä koreografisen työn apuna tanssiteoksen valmistamisessa.

Tässä opinnäytetyöni kirjallisessa osassa tutkin mahdollisia erilaisia tapoja käyttää sosiaalista mediaa osana koreografista prosessia. Opinnäytetyössäni etsin vastausta tutkimuskysymykseeni: Kuinka käyttää sosiaalista mediaa apuna koreografisessa prosessissa? Tämä kirjallinen osio on suoraan kytköksissä tekemääni taiteelliseen osioon, tanssiteokseen, jossa luomme liikemateriaalia yhdessä tanssijoiden kanssa erilaisten sosiaalista mediaa koskevien tehtävänantojen kautta. Opinnäytetyöni koreografia ”World Wide Swipe” esitetään osana Köydet irti! -festivaalia toukokuussa 2019. Koreografian kautta tutkin taidetanssin ja kaupallisen tanssin välillä olevaa hiuksen hienoa rajaa.

Tässä opinnäytetyöni kirjallisessa osassa avaan sosiaalisen median käsitteenä, kerron sen historiasta sekä tämän prosessin kannalta olennaisimpien sosiaalisen median alustojen taustoista. Prosessikuvauksessa käydään läpi koreografista prosessiani, sen taustoja, lähtökohtia sekä kerrotaan koreografian rakenteesta.

Opinnäytetyöni aiheen vuoksi tämän tutkimuksen tekeminen ei ole tuntunut niin työläältä kuin olin alun perin ajatellut. Tutkiessani itselleni niin arkipäiväistä ja kiinnostavaa asiaa, aika kului tämän prosessin parissa todella nopeasti. Opinnäytetyöni kautta haluan avartaa sosiaalisen median käytön mahdollisuuksia koreografisen prosessina aikana tanssin kentällä työskentelevien sekä muiden aiheesta kiinnostuneiden keskuudessa.

2 SOSIAALINEN MEDIA

Sosiaalinen media on alati internetissä laajeneva globaali ilmiö, joka on lyhyessä ajassa tullut merkittäväksi osaksi yhteiskuntaa. Sen kautta on mahdollista vaikuttaa ja oppia aktiivisesti osallistuen ja yhdessä työskennellen. (Opetushallitus 2012.) Vuonna 2017 internetin käyttäjistä jopa 71 % käytti sosiaalisen median eri alustoja, ja tämän luvun odotetaan vain kasvavan tasaisesti ajan myötä. Edellä mainittu tutkimus on tehty vuosina 2010 – 2016 ja se käsittelee sosiaalisen median käyttäjiä ympäri maailmaa. (Statista 2019.) Sosiaalisen median käyttö on laajentunut sen alkuperäisestä tarkoituksesta olla vain keskustelualusta, jossa on mahdollisuus tykätä, jakaa ja kommentoida julkaisuja. Nykyään sosiaalista mediaa käytetään yhä enenevässä määrin itsensä tai yrityksen mainostamiseen ja yhteydenpitoon. (Pönkä 2014, 9 – 10.)

Sosiaalisuus tarkoittaa tarvetta olla toisten ihmisten seurassa, ja useasti sosiaalisuussanan tilalla käytetäänkin sanaa seurallinen. Sosiaalinen henkilö on avoin ja pystyy toimimaan erilaisten ihmisten kanssa. (Sosiaalisuus 2019.) Medialla voidaan tarkoittaa eri viestintämenetelmiä, viestimutoja, yksittäisiä media-alan yrityksiä, hanketta tai viestintän kenttää yleisesti. Se on myös yksi yhteisöllisyyden kokemisen paikoista. (Kuutti 2013, 113; Media 2019.) Kiteytettynä voidaan sanoa, että sosiaalisella medialla tarkoitetaan internetin sosiaalisten kanavien välityksellä jaettua informaatiota kuten muun muassa kuvia, julkaisuja, videoita ja ihmisten välistä kanssakäymistä.

Sosiaalinen media eroaa perinteisestä joukkoviestinnästä muun muassa siinä, että käyttäjät eivät ole vain vastaanottajia, vaan voivat myös tehdä asioita: kommentoida, tutustua toisiin, merkitä suosikkeja, jakaa sisältöjä jne. Toiminta tuottaa lisää sosiaalisuutta, verkottumista ja yhteisöllisyyttä. (Hintikka 2008.)

2.1 Yhteisöllisyys

Tutustuessani sosiaaliseen mediaan tarkemmin huomasin, että useammassa lähteessä puhutaan siitä, kuinka sosiaalista mediaa voisi kutsua myös yhteisölliseksi mediaksi. Sosiaalisessa mediassa muodostetaan erilaisia yhteisöjä, vaikka sen merkitys saattaa hieman muuttuakin internet-maailmassa käytettäessä. Mitä siis tarkoitetaan yhteisöllä ja yhteisöllisyydellä?

Yhteisö muodostuu yksilöistä, joilla on jokin yhdistävä tekijä elämässään. Tekijä voi olla esimerkiksi sukulaisuus, toiminnan päämäärä tai asuinpaikka. Yhteisöissä jäsenten

välillä on yleensä kaksisuuntaista vuorovaikutusta. Yhteisöissä yksilöt toimivat aina jollain tavalla yhdessä. Yksinään yhteisön olemassaolo ei kuitenkaan takaa yhteisöllisyyden muodostumista. Jotta yhteisöllisyyttä on mahdollista muodostua yhteisöön, tarvitaan ryhmän keskinäistä luottamusta, osallistumista, avointa kommunikointia sekä vuorovaikutusta. Nämä kaikki asiat kasvattavat osaltaan yhteisön jäsenten sosiaalista pääomaa. Yksi tärkeimmistä asioista kuitenkin yhteisöllisyyden kehittämisessä on yksilöiden tunteet. Yksilön tulee voida tuntea kuuluvansa yhteisöön, tuntea itsensä tarpeelliseksi ja arvokkaaksi osaksi yhteisöä sekä tulla hyväksytyksi. (Opetushallitus 2013.)

Yhteisöllisessä työskentelyssä keskeistä on osallistujien välinen keskustelu, koska vain siten voidaan muodostaa yhteisymmärrys eli muodostaa yhteisöllistä tietoa ja yhteisiä merkityksiä. Jatkuva yhteisöllinen toiminta on omiaan muodostamaan ryhmän tai sitä laajemman yhteisön. (Pönkä 2014, 191.)

Koen, että tämä kaikki pätee niin työpaikalla kuin myös tanssisalissa koettuun yhteisöllisyyden tunteeseen. Jotta yksilö voi tuoda itsestään parhaat puolensa esiin pystyäkseen toimimaan tehokkaimmalla mahdollisella tavalla, tulee hänen tuntea itsenä hyväksytyksi ympäröivien yhteisön jäsenten keskuudessa. Mikäli yhteisöllisyyden tunnetta ei jostain syystä pystytä kokemaan, vaikuttaa se suoraan yksilön itsevarmuuteen tehdä asioita ja esimerkiksi tanssisalissa luoda omaa liikettä tai tuoda esiin omia mielipiteitään.

2.2 Sosiaalisen median historia

Englantilainen Tim Berners-Lee kehitti www-tekniikan perusteet vuonna 1989. Berners-Leen mukaan hänellä oli jo alun perin ajatus luoda www-sivuista sosiaalinen ympäristö, jossa ihmiset voisivat olla toisiinsa yhteydessä Internetin välityksellä. (Pönkä 2014, 12.) Sosiaalisuuden ajatus on siis ollut alusta asti mukana www-tekniikan perustamisessa, mutta teknologia ei ollut vielä silloin tarpeeksi kehittynyttä, jotta tämä olisi saatu alusta asti käyttöön. Tekniikan kehittyminen mahdollisti vuonna 1991 www-sivujen julkaiseminen vapaaseen käyttöön. Tämän katsotaan olleen ratkaiseva askel kohti sosiaalisen median syntyä. Www-sivujen julkisen käyttöönoton myötä mahdollistettiin internetin käyttäjien haluamansa sisällön julkaiseminen ja samalla kaikki internetin käyttäjät pääsivät niitä myös helposti lukemaan. Näin mahdollistettiin sosiaalisen median kehittyminen maailman laajuisesti ilmiöksi. (Hintikka 2008; Pönkä 2014, 12 – 14.)

Vaikka sosiaalisen median aikakauden nähdään alkaneen vasta 1990-luvun alussa, Harto Pönkä (2014) muistuttaa teoksessaan Sosiaalisen median käsikirja internetissä olleen jo vuodesta 1970 lähtien palveluita, jotka mahdollistivat käyttäjien välisen vuoro-vaikutuksen. Vuonna 1979 alkunsa saaneet uutisryhmät (USENET news) ja vuonna 1988 Jarkko Oikarisen kehittämä IRC-viestintäpalvelu ovat hyviä esimerkkejä tällaisista palveluista. Pönkä (2014) kirjoittaa, että vasta sosiaalinen media toi Internetiin käyttäjien keskuuteen sosiaalisen kerroksen, vaikkei netti ollutkaan epäsosiaalinen ennen sosiaalista mediaa. (Pönkä 2014, 13.)

Teknologian kehittyminen vuosituhaten vaihtuessa vauhditti omalta osaltaan internetin kasvua sekä sosiaalisen median muodostumista entisestään. Kansan vaurastuminen, internet-nopeuksien kasvu, digikamerat sekä myöhemmin myös kamera- ja älypuhelimet olivat avainasemassa sosiaalisen median nykyiseen malliin muotoutumisen mahdollistamisessa. (Hintikka 2008; Pönkä 2014, 14 – 18.)

2.3 Koreografisen prosessin kannalta oleelliset sosiaalisen median kanavat

Seuraavaksi kerron oman koreografisen prosessini kannalta oleelliset sosiaalisen median kanavat. Kerron millaisista lähtökohdista ne ovat kehittyneet ajan kuluessa nykyiseen muotoonsa.

2.3.1 Facebook

Facebookin kehitti Mark Zuckerberg vuonna 2004. Facebook oli aluksi vain tarkoitettu Harvardin yliopiston opiskelijoiden väliseksi kommunikointivälineeksi. Ensimmäisen toimintavuoden aikana Facebook oli nimeltään ”The Facebook”. Facebookin käyttö avattiin pian valmistumisensa jälkeen muillekin yhdysvaltalaisille yliopistoille. Tämän ansiosta Facebookilla oli ensimmäisenä toimintavuonnaan yli miljoona käyttäjää ja toisena vuonna jopa 6 miljoonaa. (Pönkä 2014, 14 – 15.)

Facebookin toiminta perustuu käyttäjien itse tuottamaan sisältöön, joka voi olla kuvia, videoita, omasta elämästä kertomista tai itseään puhuttelevien linkkien jakamista omalle aikajalalleen. Facebookin tärkeimmät ominaisuudet ovat käyttäjien omat profiilisivut, omien kontaktien tekemien julkaisujen seuraaminen sekä julkaisujen jakaminen omalle tai toisen Facebookin käyttäjän seinälle. (Pönkä 2014, 84 – 85.)

Pönkä (2014) kertoo kuinka Facebook salli alun perin vain kahdensuuntaiset kaverisuhteet, jotka perustuivat käyttäjien tekemiin kaveripyyntöihin ja niiden hyväksymiseen. Myöhemmin kuitenkin tuli uudistuksia, jotka tekivät mahdolliseksi oman sivun asettamisen julkiseksi. Julkisessa profiilissa kaikki internetin käyttäjät pystyvät katsomaan julkisia julkaisuja sekä tietoja ilman erillistä kaverisuhdetta. (Pönkä 2014, 14 – 18, 84 – 85.)

Facebookissa on ominaisuus, joka mahdollistaa kaikille omien erilaisten ryhmien tai sivujen luomisen. Avoimissa ryhmissä ja avoimilla sivuilla kaikkien Facebookin käyttäjien on mahdollisuus nähdä sen sisällöt ilman, että on ryhmän jäsen. Toinen vaihtoehto on tehdä suljettu ryhmä tai sivu, jossa kaikki voivat löytää ryhmän ja nähdä siihen kuuluvat jäsenet, mutta ainoastaan ryhmään kuuluvat jäsenet voivat kommentoida ja tehdä julkaisuja. Kolmas vaihtoehto on perustaa salainen sivu tai ryhmä, jossa vain erikseen ryhmään hyväksytyt käyttäjät voivat nähdä, julkaista ja kommentoida julkaisuja. (Pönkä 2014, 94 – 96.)

Facebook aloitti maailmanvalloituksensa vuonna 2006. Tällöin palvelun käytön mahdollisuus avautui kaikille yli 13-vuotiaille käyttäjille, joilla oli toimiva sähköpostiosoite. Saman vuoden lopussa Facebookiin oli rekisteröitynyt yli 12,3 miljoonaa käyttäjää ympäri maailmaa. Samanlainen nousukiito käyttäjämäärän nousussa on jatkunut palvelun osalta siitä lähtien, miljardin käyttäjän rajan Facebook ohitti vuonna 2012 syyskuussa. Facebook oli vuonna 2014 yksi maailman suosituimmista sosiaalisen median palveluista. Facebookilla oli kesäkuussa vuonna 2014 Suomessa noin 2,3 miljoonaa ja maailmanlaajuisesti jopa 1,32 miljardia kuukausittaista käyttäjää. (Pönkä 2014, 84 – 85.) Vuoden 2018 alussa käyttäjämäärä lähti yllättäen romahdusmaisesti laskuun. Konsulttiyhtiö Cambridge Analytican väitettiin ottaneen haltuunsa noin 50 miljoonan Facebookin käyttäjän tiedot. Cambridge Analytican väitetään käyttäneen Facebookista poimittujen käyttäjien tietoja poliittisiin tarkoituksiin, liittyen Donald Trumpin presidentinvaalikampanjaan sekä Britannian Brexit-kampanjaan. (Kokkonen 2018; Töyrylä 2018.)

2.3.2 Instagram

Instagram on vuonna 2010 julkaisu, yksi maailman suosituimmista kuvanjakosovelluksista. Instagramissa kaikkien yli 13-vuotiaiden on mahdollisuus luoda oma käyttäjätunnus, joko käyttäen omaa sähköpostia tai liittämällä tili omaan Facebookiin. (Pönkä 2014, 121 – 122.) Instagramiin on mahdollista julkaista omia kuvia ja lyhyitä videoita joko omalle aikajalalle tai nykyään myös omaan Instagramin tarinaan. Instagramin tarinoissa

kuvat, videot tai tekstit ovat näkyvissä vain 24 tuntia niille määritellyllä omalla paikalla aikajanan yläpuolelta. (Selin 2018.)

Kuvien jakamisen lisäksi Instagramissa on mahdollisuus tallentaa omaan Instagramin muistiin muiden käyttäjien julkaisemia kuvia tai videoita ja lähettää toisille käyttäjille suoraviestejä. Suoraviestejä voidaan lähettää joko yksittäiselle tai useammalle käyttäjälle yhdellä kertaa. Näiden uudempien ominaisuuksien lisäksi Instagramissa on mahdollista myös sosiaaliselle medialle ominaisesti kommentoida ja tykätä toisten käyttäjien sisällöistä. (Pönkä 2014, 121 – 122.)

Vuonna 2018 Instagram julkaisi uuden alustan käyttäjilleen, IGTV:n, joka on oma video-palvelunsa Instagramin sisällä. IGTV:hen on mahdollista jokaisen käyttäjän lisätä omaa videomateriaalia, vähimmäispituudeltaan 15 sekuntia tai enimmillään 10 minuuttia. Instagramissa yli 10 000 seuraajan sekä erikseen vahvistetut käyttäjätilit pystyvät lisäämään IGTV:hen tunnin pituisia videoita. (Newton 2018.)

Instagramin käyttäjämäärän kasvu on pysynyt tasaisena koko toiminta-ajan. Instagram oli aluksi saatavilla vain Applen (iOS) mobiililaitteille, mutta se on myöhemmin avannut käyttömahdollisuuden myös Android sekä Windows-laitteille. Instagramilla oli vuoden 2014 maaliskuussa 200 miljoonaa kuukausittaista käyttäjää maailmanlaajuisesti, josta suomalaisia rekisteröityneitä käyttäjiä oli noin 300 000. (Pönkä 2014, 121 – 22.)

2.3.3 YouTube

YouTube on vuoden 2005 helmikuussa perustettu internetin suosituin videonjakopalvelu. YouTubessa on mahdollista ladata omaa videomateriaalia internettiin. Videot voidaan julkaista julkisena, yksityisenä tai vain valittujen henkilöiden kanssa jaettavaksi. Vuoden 2014 syyskuussa YouTubessa oli yli miljardi kuukausittaista käyttäjää maailman laajuisesti ja Suomessakin jopa kaksi miljoonaa kuukausittaista käyttäjää. YouTube ei ole vain yksittäinen videopalvelu, vaan sillä voidaan myös jakaa videoita useisiin eri sosiaalisen median palveluihin. (Pönkä 2014, 17, 115 – 118.)

YouTubessa on sisäänrakennettu mahdollisuus videon yksinkertaiseen editointiin, mikä osaltaan tekee siitä helpommin lähestyttävän kanavan, jos on kiinnostunut oman materiaalin tuottamisesta. Moniin älylaitteisiin on myös valmiiksi asennettu toiminto, jonka avulla voidaan ladata videoita suoraan YouTubeen. YouTubessa on mahdollista katsoa ja jakaa videoita ilman erillistä sisäänkirjautumista, mutta rekisteröityneenä käyttäjänä

voi tilata haluamiensa käyttäjien kanavia, jolloin tilattujen käyttäjien uudet videot näkyvät omalla etusivulla. YouTube on myös palvelu, jonka avulla on mahdollista tienata rahaa, julkaisemalla julkisia videoita ja hyväksymällä yritysten mainonta videon aikana. (Pönkä 2014, 115 – 118.)

2.3.4 WhatsApp

WhatsApp on vuonna 2009 avattu pikaviestisovellus. Sovelluksen kautta sen käyttäjät voivat lähettää toisilleen viestejä tekstin, kuvan, videon, dokumentin tai nauhoitetun viestin muodossa. (Pönkä 2014, 136.) WhatsAppissa on mahdollista soittaa toisille käyttäjille ääni- ja videopuheluita, jotka ohjautuvat internetin kautta (Whatsapp.com). WhatsAppin käyttö perustuu omasta puhelimesta löytyvän puhelinluettelon numeroihin, jotka latautuvat WhatsAppin palvelimelle sovelluksen käyttöehdot hyväksyessä. Täältä kontaktistaan tulee kaikkien henkilöiden numerot, jotka ovat ladanneet WhatsApp-sovelluksen älylaitteelleen. (Pönkä 2014, 136.)

Sovelluksen käyttö edellyttää, että nettiyhteys on päällä viestejä vastaanottaessa ja niitä lähettäessä. WhatsAppissa on mahdollista luoda useamman ihmisen viestiketjuja tai lähettää yksittäiselle henkilölle viestejä. Sovelluksen avulla on myös mahdollista jakaa oma sijainti. Sijaintia etsiessä WhatsApp yrittää paikantaa nykyisen sijaintisi tai ehdottaa läheltä löydettävää paikkaa. (Pönkä 2014, 136; Whatsapp.com.)

WhatsApp Webin kautta voi vastaanottaa ja lähettää viestejä tietokoneen välityksellä. Tässä sovelluksessa tosin ei toimi kaikki normaalin WhatsAppin ominaisuudet, esimerkiksi soittaminen. Käyttäessä WhatsApp Webiä tulee tietokoneen olla liitettyä puhelimen WhatsAppiin, joten se ei korvaa puhelimen sovellusta yksinään. (Whatsapp.com.)

2.4 Sosiaalinen media tanssin kentällä

Sosiaalinen media antaa hyvät mahdollisuudet niin yrityksien kuin myös yksityishenkilöidenkin markkinointiin ja mainontaan (Pönkä 2014 9 – 10). Löydän yhä enemmän itseään markkinoivia tanssikouluja, tanssijoita ja tanssinopettajia muun muassa Instagramista, Facebookista sekä YouTubesta. Osa syy uusien tanssipaikkojen ja tanssin kentällä toimijoiden löytämiseen on erilaiset algoritmit, joiden avulla palvelut seulovat esille mahdollisesti käyttäjiään kiinnostavia julkaisuja aikaisempien tykkäyksien, jakojen ja

kommenttien pohjalta. Algoritmeja käytetään myös muun muassa Facebookissa ja Instagramissa. (Valtari 2018.)

Internetin ja sen kautta sosiaalisen median käyttö on arkipäiväistynyt myös tanssipiireissä. Algoritmien ehdotusten kautta olen löytänyt uusia, erilaisia tanssitunteja, työpajoja sekä tanssiesityksiä itseäni kiinnostavilta koreografeilta ja opettajilta. Mainostaessaan itseään sosiaalisen median kautta suurien seuraajamäärien avulla videot leviävät kulovalkean tavoin eteenpäin ja uusia kiinnostuneita seuraajia tulee parhaassa tapauksessa ympäri maailmaa. Maailmanlaajuisen suosion kautta muun muassa Instagramissa tunnettu tanssija-tanssinopettaja-koreografi Yanis Marshall on kertonut omalla Instagram-tilillään saaneensa yhteydenottoja eri puolilta maailmaa ja on sitä kautta päässyt opettamaan eri maihin.

Sosiaalisen median kautta on helppo kerätä tietoja ja tutkia henkilöiden taustoja. Olen huomannut töitä hakiessani, että yhä useammassa paikassa minulta on kysytty jonkin sosiaalisen median kanavan käyttäjänimeä. Tällä tavoin työnantaja on voinut tutustua tuottamaani liikekieleen ja on sitä kautta mahdollisesti saanut konkreettisemmän kuvan taidoistani tai edustamastani tyylistuunnasta kuin mitä pelkästä ansioluettelosta olisi saanut. Sosiaalisen median eri alustoja käytetään paljon myös eräänlaisina portfolioina tai ansioluetteloa täydentävinä alustoina.

3 KOREOGRAFISEN PROSESSIN KUVAUS

Tässä luvussa avaan opinnäytetyöni koreografisen prosessin tapahtumia. Tämä prosessikuvaus rajautuu marras-huhtikuun 2018 – 2019 aikana pidettyihin harjoituksiin ja tapahtumiin. Koska koreografinen prosessi jatkuu vielä opinnäytetyön kirjallisen osan palauttamisen jälkeen, en pysty avaamaan lopputulosta ja esityskauden aikana nousseita tuntemuksia tähän kirjalliseen työhöni.

Sosiaalisessa mediassa ollaan jatkuvien vertailujen alla. Toinen toistaan taitavampi tanssija pyörähtää piruetin kuka ties missäkin ja katsojana yrittää analysoida kaikkea juuri näkemäänsä älylaitteen ruudulla. Onko se henkeä salpaava suoritus, jonka vuoksi jätit tanssijan pauloihin vai häiritseekö jokin tanssijan mahdollisissa manöövereissa tai tavassa tehdä liikettä. Näitä asioita olemme miettineet paljon työryhmän jäsenten kanssa kulu- neen kevään aikana analysoidessamme sosiaalisesta mediasta löytyneitä tanssivideoita. Taiteellisen työni koreografia pohjautuu sosiaalisesta mediasta löytyneisiin tanssi- videoihin, joista olemme ottaneet vaikutteita ja tehneet niiden pohjalta omia tanssillisia liikepätkiä.

Vaikka ennen internetin käytön vallankumousta on ollut mahdollista ottaa vaikutteita toisten koreografien töistä, on se nykyään sosiaalisen median ja internetin käytön yleistymisen vuoksi huomattavasti nopeampaa. Internetistä löytää paljon erilaisia koreografeja, joiden videoihin ja muihin materiaaleihin on huomattavasti nopeampaa päästä käsiksi. Vaikka tiedonhankkiminen onkin paljon helpompaa ja sitä kautta vaikutteiden ottaminen myös, on ruudun välityksellä koetulla tanssilla huomattavia heikkouksia itse esitystä ajatellen. Muun muassa se, että ruudun välityksellä useimmiten katsotaan esitystä kuvaavan henkilön mielestä kiinnostavimpien kuvakulmien kautta, ellei erillistä kuvakäsikirjoitusta ole tehty. Sen vuoksi koreografille merkityksellinen kohta saattaa jäädä katsojalta kokonaan näkemättä. Tallenteiden kautta esitystä katsoessa katsojalla ei ole niin suurta mahdollisuutta seurata esityksessä itselle mielenkiintoisimpia kohtia. Samalla myös luovutaan yhdestä taidetanssin olennaisesta osasta eli tanssin hetkellisyydestä. Mikään tanssiteos ei ole samanlainen uudelleen esitettynä juurikin tanssin hetkellisyyden vuoksi. Kaiken lisäksi taltioitu materiaali on kaksiulotteista, jolloin se ottaa osansa myös tanssin moniulotteisuudesta ja ilmaisusta. Vaikkei tunnelmat välity ruudun kautta samalla tavalla kuin paikan päällä koettuna, haluan nostaa esiin vielä yhden hyötypuolen älylaitteen kautta tanssin katsomisesta. Se mahdollistaa esitystaltiointien kohokohtiin palaamisen

yhä uudestaan. Tämä mahdollisuus helpotti osaltaan koreografista prosessia, kun pysyimme tanssijoiden kanssa tarkastella liikkeiden kulkua tarkemmin useampaan otteeseen sekä hidastettuna.

3.1 Koreografisen prosessin taustat

Koreografinen prosessini alkoi marras-joulukuun 2018 vaihteessa, jolloin opinnäytetyöni aihe oli hahmottumassa muotoonsa. Tämä sai minut pohtimaan syvemmin omaa sosiaalisen median käyttöäni ja sen merkitystä itselleni. Aloin tutkimaan puhelimen ruutuajan seurannan kautta eri sosiaalisen median alustoissa kulutettua aikaa ja sitä, kuinka monta kertaa niitä olin päivän aikana käyttänyt. Keskimääräinen aika kaikkien sosiaalisen median alustoilla oli enimmillään kolmea tuntia päivässä mukaan lukien tavalliset tekstiviestit ja puhelut. Tämä teki viikon aikana yhteensä noin 21 tuntia erilaisten palveluiden ja viihteen parissa vietettyä aikaa. Eniten käytössä olleet sosiaalisen median alustat olivat Facebook, Instagram ja Snapchat. Näiden ruutuajan seurannasta tulneiden tulosten pohjalta aloin pohtimaan, mitä kaikkia eri sosiaalisen median kanavia haluan mahdollisesti hyödyntää tulevan kevään aikana. Prosessin alussa oli mielenkiintoista seurata, kuinka paljon ruutuajan käyttö kasvoi prosessin edetessä ja mikä alusta oli eniten käytössä missäkin kohtaa.

Ennen työryhmän kokoamista tutkin koreografian luomisen tapoja erilaista lähteistä. Löysin Hannele Jyrkän (2011) toimittamasta *Nykykoreografian jalanjäljissä – 37 tapaa tehdä tanssia* -teoksesta useita inspiroivia ja toisistaan eroavia tapoja tehdä koreografian työtä. Olen itse tottunut tapaan, jota esimerkiksi koreografi Leena Gustavsonkin vaalii, eli koreografilähtöiseen työskentelyyn. Gustavson (2010) kertoi kirjoituksessaan siitä, kuinka hänelle on luontaisinta antaa tanssijoillensa valmista materiaalia, jonka kanssa työskennellä. Gustavsonille on tärkeää pystyä ohjaamaan tanssijaa alusta loppuun liikkeiden kanssa ja antaa tanssijalle mahdollisuus tulkita hänen luomiaan liikkeitä ja liike-elementtejä. (Gustavson 2010, 50 – 54).

Gustavsonin tyylistä huomattavasti eroavaa työskentelytapaa edusti muun muassa Simo Heiskanen. Heiskanen (2011) puolestaan kertoo nauttivansa liikkeiden luomisesta yhdessä tanssijoiden kanssa (Heiskanen 2011, 62). Kiinnostuin ajatuksesta työryhmälähtöisestä koreografian luomisesta sen tuomien mahdollisuuksien vuoksi. Pidin ajatuksesta, että pystyisin miettimään koreografioita yhdessä tanssijoiden kanssa. Se tuntui olevan hyvä vaihtoehto tämän tulevan teokseni kannalta. Päätin siis työstää koreografian

liikemateriaalia työryhmälähtöisesti. Liikemateriaalia tulisin tekemään itse ja yhdessä tanssijoiden kanssa.

Koreografiset työskentelymenetelmät päätettyäni seuraavana prosessissa oli tanssijoiden valinta. Minusta teoksen kannalta ei ollut oleellisinta, kuinka teknisesti taitavia tanssijani tulisivat olemaan valitun työskentelymenetelmän vuoksi. Tärkeää minulle oli se, että henkilöt olisivat kiinnostuneita sosiaalisen median käytöstä työvälineenä ja että he olisivat myös sinut kameran edessä tanssimisen kanssa. Otin sosiaalisen median osaksi tanssijoiden valintaa kysymällä Turun AMK:n tanssinopettajalinjan välisessä salaisessa Facebook-ryhmässä mahdollisia sosiaalisesta mediasta kiinnostuneita tanssijoita. Sain lopulta neljä yhteydenottoa toisen vuosikurssin tanssinopettajaopiskelijoilta ja päätin itse kysyä vielä yhtä luokkalaistani mukaan, sillä tiesin hänen olevan käyttävän sujuvasti sosiaalista mediaa. Olin tyytyväinen hieman pienempään määrään tanssijoita, sillä silloin yhteisten harjoitusaikojen löytäminen olisi huomattavasti helpompaa.

Ensimmäisen työryhmän välisen palaverin pidimme tammikuun 2019 alussa heti joululoman jälkeen. Kävimme läpi kaikkien aikataulut, päätimme harjoituspäivät ja -ajat sekä kerroin tulevasta prosessista. Kerroin tanssijoille, että tulimme prosessin aikana tekemään työryhmälähtöisesti koreografiaa, jossa otettaisiin liikkeellisiä vaikutteita sosiaalisen median eri alustoista löytyneistä tanssivideoista. Palaverissa valitsimme myös sosiaalisen median alustat, joita tulimme tämän prosessin aikana käyttämään. Valitut alustat olivat Facebook, Instagram ja YouTube. Sosiaalisen median kanavat valikoituivat työryhmän mielenkiinnon ja aikaisemman osaamisen mukaan. Uusia tai tuntemattomampia sosiaalisen median kanavia emme ottaneet kokeiluamme muutenkin kiireisen kevään vuoksi. Halusin keskittyä muutamaan kanavaan kunnolla sen sijaan, että yrittäisin luoda sisältöjä liian moneen paikkaan samaan aikaan.

Annoin palaverin lopuksi tanssijoilleni tehtäväksi kerätä valituilta sosiaalisen median kanavilta inspiroivia tanssivideoita ja merkitä ne muistiin myöhempää tarkastelua varten. Videot saivat olla sisällöltään melkein mitä tahansa. Kriteerinä videoiden valitsemisessa oli se, että niiden tulisi olla sellaisia, jotka vangitsivat katsomaan alusta loppuun asti, herätti mielenkiintoa tai kysymyksiä. En halunnut rajata alussa videoiden etsintää tiettyyn tyylilajiin, jotta kaikilla olisi aikaisemmasta taustastaan tai kiinnostuksen kohteista riippumatta mahdollisuus löytää itseään kiinnostavia videoita esiteltäviksi.

Palaverin jälkeen loin työryhmällemme oman suljetun Facebook-ryhmän, josta löytyivät tärkeimmät tiedot kuten esimerkiksi harjoitustilat ja -ajat kiinnitetyllä julkaisulla.

Facebookin käyttö kuitenkin pysyi aika taka-alalla prosessin edetessä ja säilyi enemmänkin vain harjoitusaikataulujen tarkistelupaikkana. Facebook-ryhmän lisäksi tein meille tammikuun 2019 alussa yhteisen julkisen Instagram-tilin nimeltä ”koreografian”, jonne julkaisisimme harjoituksistamme materiaaalipätkiä seuraajillemme nähtäväksi ja kommentoivaksi. Instagram valikoitui prosessin keskeiseksi alustaksi sen monipuolisten ominaisuuksien vuoksi. Instagramiin pystyimme lisäämään kyselyitä, tekstiä sekä videoja kuva-aineistoa, jotka olisivat vain 24 tuntia näkyvissä Instagram tarinan puolella. Tämän lisäksi oli mahdollisuus lisätä tilin aikajallemme kuvia ja videoita, jotka olisivat aina näkyvillä sekä kommentoitavissa.

Instagramin tarinan puolelle tein meistä kaikista lyhyet esittelyt, joista kävi ilmi työryhmän jäsenten nimet, mitä opiskelemme, miltä vuosikurssilta olemme ja halutessaan sai kertoa muita taustatietoja itsestään. Henkilökohtaiset esittelyt tallensin erikseen kohokohdaksi Instagram-tilin aikajalalle näkyviin. Jokainen tanssijoista otti vuorollaan tilin tarinan päivittääkseen viikon ajaksi, jotta seuraajat voisivat tutustua myös meidän työryhmän jäsenten arkeen. Ajattelimme, jos seuraajat saisivat tietää meidän taustoista ja arjesta hieman enemmän niin se voisi helpottaa seuraajien kommentoimisen julkaisuihin.

3.2 Koreografian lähtökohdat ja liikemateriaalin luominen

Koreografian liikkeellisenä lähtökohtana oli sosiaalisesta mediasta löytyneistä videoista vaikutteiden ottaminen ja sen pohjalta omien liikepätkien teko. Inspiraatiovideoita keräsimme joulukuusta 2018 helmikuulle 2019.

Tammikuun 2019 alussa ensimmäisellä harjoituskerralla keskityimme improvisaatioon ja mielikuvien kautta liikkeen tuottamiseen orientoivina harjoituksina. Näin halusin luoda rauhallisen laskeutumisen kohti tulevaa prosessia. Samalla sain hieman esimakua tanssijoilleni ominaisista tavoista liikkua ja heidän tavoistaan toimia tässä ryhmässä. Seuraavilla harjoituskerroilla katsoimme alkuun yhdessä valitsemiamme inspiraatiovideoita ja keskustelimme niistä heränneistä ajatuksista ja tuntemuksista. Videoita oltiin etsitty pääosin Instagramista, mutta katsoimme jonkin verran videoita myös YouTubeista ja Facebookista. Löytämämme materiaalit erosivat toisistaan pituudelta, tyyliuunnalta ja tunnelmaltaan, mutta yhdistäviä tekijöitä oli muun muassa se, että valtaosa videoista oli kuvattu Yhdysvalloissa. Videoissa vastaan tulleita tyyliuuntia oli baletti, street- ja jazztanssi, enemmän kaupallisen tanssin suuntaan menevät tanssipätkät sekä eri suuntauksia nykytanssista.

Yksi inspiraatiovideoista oli kahden miestanssijan nykytanssiduetto, jossa oli paljon sulavia nostoja ja kaunis, herkkä liikekieli. Tämä video herätti minussa mielenkiinnon sisältää koreografiaan tanssikohtauksia, joissa olisi läsnä fyysinen kontakti tanssijoiden välillä. Videon myötä tammi-helmikuun aikana pidetyissä harjoituksissa keskityimme ensimmäisen puoliskon parityöskentelyyn ja kontaktiharjoituksiin, josta jatkoimme seuraavan puoliskon harjoituksistamme inspiraatiovideoiden kautta työskentelyyn. Kontaktiharjoituksiin meni enemmän aikaa kuin olin alun perin suunnitellut, mutta halusin antaa tälle kontaktiprosessille kaiken tarvitsemansa ajan, jotta parikohtaukset tulisivat näyttämään varmoilta näyttämöllä. Harjoituksissa keskityimme erilaisiin nostamistekniikoihin. Kontaktiharjoitukset sisälsivät alkuun rauhallisia painonvaihtoharjoituksia ja nostoja. Näiden tekniikoiden avulla opeteltiin nostamaan tanssipartneria ja sitä, miten nostettavana oleva voi auttaa nostajaa liikkeissä. Kun tanssijat harjaantuivat näiden peruselementtien kanssa, harjoittelimme erilaisia haastavampia nostoja ja kiinniottoja hypyistä.

Varsinaisia liikeaihioita teimme alussa harjoituskertojen loppupuolella yksin työskennellen tai pareittain. Näitä liikeaihioita tehtiin miettimällä aikaisemmin yhdessä katsottuja tanssivideoita ja niiden kohokohtia, jotka olivat herättäneet mielenkiinnon. Teimme myös materiaalia videoista, joista olimme etsineet kohtia, joita tekisimme itse mahdollisesti eri tavalla kuin alkuperäisessä videossa. Erilaisista tyyliuunnista vaikutteita ottaessamme saimme luotua jo ensimmäisten harjoituskertojen aikana monipuolisesti erilaisia tanssipätkiä. Oli todella mielenkiintoista seurata tanssijoiden työskentelyä ja sitä, miten he loivat samoista tanssivideoista niin erilaisia omanlaisia tulkintojaan. Osa materiaaleista olivat tempoltaan rauhallisempia ja sisälsivät pitkiä, suorita linjoja. Toiset luodut liikemateriaalit olivat huomattavasti vauhdikkaampia, täynnä yllättäviä käänteitä ja ehkä enemmän kaupallisempaan puoleen suuntautuvia liikeaihioita.

Yhdessä tekemistämme liikepätkistä ja kontaktiharjoituksista julkaisin Instagram-tilille osia aina harjoitusten ohessa tai harjoituksia seuranneina päivinä. Seuraajat saivat kommentoida vapaamuotoisesti videoita ja kysyimme heiltä mielipiteitä tansseista. Tarkoitus seuraajien mukaan ottamiseen harjoitusvaiheessa oli se, että meillä olisi mahdollisuus saada erilaisia näkökulmia liikkeen manipuloinnille ja kerätä tietoa, millainen liikekieli juuri meidän seuraajia puhuttelee. Hankalinta oli saada seuraajilta kommentteja tekemiini julkaisuihin.

Pohdin pitkään, millä tavalla saisin luotua seuraajiini sellaisen yhteyden, jotta heillä olisi turvallinen olo jakaa omia mielipiteitään julkisestikin. Useat sosiaalisen median käyttäjät ovat valmiita tykkäämään julkaisuista, mutta lyhyenkin kommentin kirjoittaminen saattaa

olla todella vaikeaa (Pönkä 2015, 168). Tämän ilmiön huomasin selkeästi oman koreografisen prosessin aikana. Julkaistuihin materiaaleihin kertyi jonkin verran tykkäyksiä, mutta kommentoinnin määrä jäi suhteellisen vähäiseksi. Keskimäärin yhteen kysymyseen tai julkaisuun tuli 1-5 kommenttia. Arvelen kommentoinnin vähäisyyden johtuvan osittain siitä, että ihmiset miettivät toisten mielipiteitä eivätkä sen vuoksi kommentoineet kuvia julkisesti. Huomattavasti enemmän kommentointeja tuli kyselyihin, jotka olin sijoittanut Instagramin tarinan puolelle. Tarinaan sijoitetun kysymyksen vastaus tulee näkyville vain kyselyn luojalle, eli tässä tapauksessa työryhmäni tanssijoille ja itselleni. Vastauksiin voi halutessaan erikseen vastata jakamalla kysymyksen ja siihen tulleen vastauksen Instagramin tarinan puolelle, jolloin vastaaja jää anonymiksi, eikä hänen tietoaan näy muille seuraajille. En antanut vähäisten kommenttimäärien haitata tekemistämme, vaan yritin herättää seuraajien mielenkiinnon uudemmalla tavalla seuraavassa julkaisussa.

Yhteisen harjoitusajan ulkopuolella tein Instagramiin tulleiden kommenttien ja sosiaalisesta mediasta löytyneiden inspiroivien videoiden pohjalta tanssimateriaalia. Materiaalin tekemiseen käytin esimerkiksi 14.3.2019 julkaistuihin tanssipätkään tulleita kahta kommenttia. Kommenteissa keuhuttiin videon tanssipätkässä olevan hieno flow ja sanottiin liikkeen jatkuvuuden miellyttävän silmää. Näitä kommentteja ja inspiraatiovideota miettien tein muutamia tanssillisia liikeaihioita, joissa olisi Instagramista otetun kommentin pehmeyttä, flowta ja inspiraatiovideossa vahvasti esillä ollutta lattiatason hyödyntämistä.

Erilaisia liikepätkiä ja kokeiluja teimme aktiivisimmin tammi-maaliskuun aikana. Päämääränäni oli saada koreografia mahdollisimman hyvin kokoon valoharjoituksiin mennessä, jotka pidettiin huhtikuun puolivälissä.

3.3 Liikkeistä kohti koreografiaa

Maaliskuun alkupuolella varsinainen koreografinen prosessi alkoi kunnolla, kun suurin osa materiaaleista oli tehtynä ja ensimmäinen opinnäytetyöni taiteellisen osion tutortapaaminen läheni. Kesti hetken ennen kuin pääsin vauhtiin koreografian kokoamisen kanssa. Sisällön tuottaminen vei aikaa ja koin alkuun haasteita liikkeiden manipuloinnin kanssa. Vaikeinta oli päästä irti ainaisesta frontaalisuudesta, joka oli selkeästi huomattavissa sosiaalisen median kanavien tanssivideoissa. Sosiaaliseen mediaan julkaistu materiaali on yleensä varta vasten tarkoitettu tietokoneelta tai muulta älylaitteelta katsottavaksi, jolloin kameralla usein seurataan tanssijoiden kasvoja tai sivuprofiilia.

Harvemmin näissä videoissa käännetään esimerkiksi selkää pidemmäksi aikaa katsojille tai käytetä takadiametrisuuntia.

Muutamaa viikkoa ennen ensimmäistä tutortapaamista teimme pelkästään koreografisia muutoksia ja kokeilimme erilaisia liikepätkien yhdistelmiä harjoituksissamme. Onneksi tanssijani ehdottelivat aktiivisesti erilaisia liikkeellisiä ja tilallisia ratkaisuja liikkeiden yhdistämiseksi huomatessaan minun olevan jumissa vaihtoehtojen kanssa, johon en itsekkään ollut tyytyväinen. Ensimmäistä tutortapaamista varten olimme saaneet valmiiksi yhdisteltyjä liikepätkiä, mutta siirtymät eri osioiden välillä olivat vielä mietinnän alla. Sain hyviä huomioita liikkeen manipulointiin ja koreografian eteenpäin viemiseen. Sain muun muassa manipulaatioehdotuksia siihen, kuinka liikkeiden tempon ja liikelaatujen varioimisella saisin enemmän eloa valmiisiin tanssipätkiin. Nämä otinkin heti käyttöön tutoroinnin jälkeen. Ensimmäisen tutortapaamisen jälkeen pääsin koreografisen prosessini kanssa etenemään seuraavalle tasolle. Kaikki alkoi tuntumaan paljon todemmalta tajuessani, että kyllä tämä teos vielä saadaan valmiiksi määräaikaan mennessä. Tutoroinnista inspiroituneena sitä seuranneissa harjoituksissa keskityimme liikkeiden puhdistamiseen ja liikepalojen yhdistelemiseen. Onnekseni olimme sopineet taidetekoni tutorin kanssa tutorointikerrat suhteellisen lähelle toisiaan, sillä se auttoi pitämään tekemisen tempoa yllä.

Tutorointikertojen välissä tanssijoiden keskuudessa alkoi nousta kantaaottavampia ajatuksia koreografian jatkon kannalta. Innostuin ideasta ja aloimme sen innoittamana hahmottelemaan viimeisimpiä tanssipätkiä vauhdikkaampiin kappaleisiin. Keskustelimme usein kaupallisuudesta tanssijoitteni kanssa. Keskuudessamme nousi kysymys, millä tavalla kukin kaupallisuuden käsittää. Tein Instagramiin kyselyn, joissa pyrin kartoittamaan seuraajien ajatusmaailmaa kaupallisuudesta. Seuraajilla näytti olevan hyvin samankaltainen näkemys asiasta kuin meillä. Vastauksina oli muun muassa, että kaupallinen tanssi on sitä, mitä näkee musiikkivideoissa ja kaupallisuus koettiin myös usein sekä rytmikkääksi että seksuaalissävytteiseksi. Aloimme kokeilemaan tekemiämme tanssipätkiä kaupallisempaan suuntaan vietyinä. Alkuun olin todella innoissani tästä ideasta, mutta mitä pidemmälle menimme kokeilujemme kanssa sitä enemmän aloin epäilemään, onko tämä se suunta mihin haluan tätä koreografiaa viedä. Huhtikuun alussa toisen tutorointikerran jälkeen varmistuin siitä, ettei tämä ole se suunta, johon tätä opinnäytetyötäni haluisin viedä. Silloin päätin, tutorini ehdotuksen mukaan, pitää kokonaisteoksen taidetanssin kontekstissa, johon lisäisin viimeiseen osioon enemmänkin pilkahduksia

kaupallisemmasta materiaalista. Kaupallisuutta tuomme esille tanssijoiden vahvan yleisöön kohdistuneen fokuksen ja itsevarman asenteen kautta.

3.4 Koreografian rakenne

Koreografian tarkoitus on muuttunut itselleni useaan otteeseen prosessin aikana. Aluksi tein puhtaasti liikkeellistä teosta, jossa ajatuksena oli ottaa liikkeisiimme inspiraatiota sosiaalisen median tanssisisällöstä. Vähitellen ryhmän sisällä heräsi ajatus kantaan ottavammasta teoksesta. Pyörittelin ajatusta pidemmän aikaa mielessäni, mutta kantaa ottavan teoksen hetki ei tuntunut olevan juuri nyt. Lopulta päädyin miettimään uudestaan syytä, miksi valitsin alun perin tämän opinnäytetyöni aiheen. Alkuperäinen lähtökohta oli se, että pidän taidetanssin tekemisestä, mutta myös kaupallisemman tanssin tekeminen tuottaa suurta iloa. Koreografian kautta tutkin taidetanssin ja kaupallisen tanssin välillä häilyvää hiuksen hienoa rajaa.

Näen mielessäni kaaren, jota pitkin kuljetamme koreografiaa eteenpäin. Ensin koreografiassa esitetään tanssillisia osioita, joissa tanssijoiden fokus on enemmän kääntyneenä itseensä. Vähitellen tanssijoideen fokus aukeaa hiljalleen enemmän yleisölle. Fokuksen muutoksen myötä koreografia alkaa hiljalleen muotoutumaan vauhdikkaampaan ja selkeästi fyysisempään suuntaan. Koreografian loppupuolella annamme välähdyksiä työryhmämme, mukaan lukien Instagramin seuraajien, näkökannasta kaupallisesta tanssista. Pallottelemme siis kahden asian, taidetanssin sekä kaupallisemman tanssin välillä viimeisessä osassa.

Koreografiani muodostuu kolmesta osiosta, jotka jakautuvat kolmen valitsemieni kappaleiden mukaan. Ensimmäisessä osiossa tanssijat ovat lavalla hiljaisuudessa ja tekevät omia liikepätkiään sen tempoa, dynamiikkaa ja liikekieltä tutkien. Samalla kun tanssijat tutkivat liikettä, syttyvät yksittäiset spotit vuorotellen tanssijoiden yllä näyttäen liikkeestä vain 10 sekuntia kerrallaan ennen seuraavan tanssijan ylle siirtymistä. Tästä hiljalleen siirrytään kohti ensimmäisiä unisonoja musiikin soidessa. Liikekieli on hidastempoista, jossa käytetään suoria linjoja ja selkeitä liikkeitä. Ensimmäinen osio on laskeutuminen tulevaan teokseen ja sen aikana tulee esiteltyä lähes kaikki liikemateriaali, jota tulemme käyttämään tämän teoksen aikana.

Toiseen osioon siirrytään kahden dueton välityksellä. Ensin esitetään rauhallisempi duetto, joka jatkaa ensimmäisen osion hengittävyttä ja rauhaa. Duetto tanssitaan

samaan kappaleeseen kuin, mitä ensimmäisessä osiossa käytetään. Tämä duetto on jälkeinpäin muodostanut itselleni mielikuvan riippuvuudesta, jota jatkuvasti tavoiteltavana oleminen saattaa aiheuttaa sosiaalisen median käyttäjälle. Toinen duetto on tehty hieman ensimmäistä duettoa vauhdikkaammaksi. Duetossa on leikitty enemmän erilaisilla liikedynamiikoilla, siinä käydään lattiatasossa ja luodaan perustaa tulevalle osiolle. Tämän dueton sävy on huomattavasti positiivisempi kuin aikaisemman. Päin vastoin kuin ensimmäinen duetto, on tämä jälkikäteen muokkautunut sosiaalisen median hyvään puoleen keskittyväksi. Sieltä on mahdollisuus löytää tuki ja turva sitä tarvitsevalle.

Toisesta duetosta siirrytään kohtaan, jossa käytetään aikaisempiin pätkiin verrattaessa huomattavasti enemmän lattiaa. Tämä osio on rakennettu tanssipätkistä, joiden liikkeessä on huomattavissa selkeästi tempon ja voiman käytön varioiminen. Tämä osio on herättänyt itsessäni ajatuksen sosiaalisen median ryhmistä, yhteisöllisyydestä ja niistä löytyvistä yksilöistä.

Kolmas osio koostuu kaupallisemman materiaalin ja taiteellisemman tanssin sekoittamisesta. Kolmannessa osiossa erilaisen tunnelman luo teknomusiikki ja räikeämmät valot, jotka vievät ajatuksen kohti kaupallisuutta. Musiikin vaihtuessa viimeiseen kappaleeseen, osalla tanssijoista alkaa vauhdikkaampi koreografia, joka alkaa suurella hypyllä. Tanssin edetessä tutkimme esiintymistä ja itsevarmuutta.

3.5 Äänimaailma ja puvustus

Prosessin aikana minulla oli suuria haasteita löytää koreografiaani sopivaa musiikkia. Pohdin pitkään, haluanko pitää äänimaailman pelkästään instrumentaalisena vai haluanko ottaa mukaan laulettuja kappaleita, jotka olisivat voineet sopia hyvin koreografiani lähtökohtiin. Sopivan tempon tai tunnelman sisältävissä kappaleissa oli usein lyriikat, jotka eivät sopineet tulevaan teokseeni. En halunnut kappaleiden sanoitusten muuntavan teosta sellaiseen suuntaan, jossa katsojan huomio kiinnittyisi kappaleiden sanomaan liikkeellisen sanoman sijaan.

Kuuntelin myös useita tunteja erilaisia äänimaisemia. Niiden käyttö olisi ollut itselleni uusi mielenkiintoinen haaste ja olisivat varmasti tarjonneet hyvän pohjan kaikelle tekemällemme liikkeelle. Harmikseni en löytänyt sopivanlaista äänimaisemaa, joka olisi tukenut visiotani rakentuvasta teoksestani. Haluamani äänimaisema olisi ollut minimalistista

koneella tuotettua musiikkia, siinä olisi ollut maanläheistä rahinaa ja sitä olisi mahdollisesti tahdittanut hitaasti loppua kohti kiihtyvä basso tai muu vastaavanlainen soitin.

Lopulta löysin kaksi ensimmäistä kappaletta teokseeni. Nämä kappaleet olivat konemuusiikkia, joista huokui rauhallisuus. Hitaampi tempoisessa kappaleessa on piano pääosassa, joka toistaa jatkuvasti samaa kohtaa alusta loppuun asti. Vaihtuvana elementteinä on erilaiset kahinat ja kilinät sekä matala basso, joka vie kappaletta eteenpäin. Toisessa kappaleessa pääosassa on elektroninen kitara sekä naisääni, joka vetää nopeasti henkeä sisään tasaisin väliajoin. Musiikin tempo on ensimmäistä kappaletta hieman nopeampi, siinä on selkeästi erottuva, rauhallinen rumpukomppi ja on omaan korvaani positiivissävytteinen. Löysin kappaleet sattumalta Spotifyhin valmiiksi luodulta soittolistalta, jota kuuntelin muita koulutöitä tehdessäni. Kappaleiden alkaessa soimaan tiesin, että nämä minun tulisi ottaa tähän teokseen.

Koreografian puvustuksesta minulla ei ollut valmista mielikuvaa. Tiesin vain, etten veisi sitä kohti paljon sosiaalisen median nykytanssivideoilla näkynyttä microshortsit ja toppi tai kauluspaita yhdistelmää. Enkä myöskään nähnyt, että kaikilla tanssijoilla olisi samantaisia asuja keskenään. Keskusteltuani tanssijoiden kanssa päädyimme värimaailmaan, jossa olisi hentoja pastellinsävyjä sekä eri vävyisiä harmaita ja mustaa. Värit valikoituivat musiikeista heränneiden mielikuvien sekä aikaisempien tekemiemme liikemateriaalien pohjalta. Jokaiselle tanssijalle valittiin valorakennuksen yhteydessä 16.4 toisistaan eroavat vaatteet.

3.6 Sosiaalisen median kanavien käyttö koreografisen prosessin aikana

Tämän koreografisen prosessin aikana käytimme työryhmäni kanssa kolmea sosiaalisen median kanavaa, jotka olivat aktiivisesti mukana alusta alkaen. Kanavat olivat aikaisemmin tässä opinnäytetyössä kertomani Facebook, Instagram ja YouTube. Prosessin aikana mukaan tuli myös neljäs sosiaalisen median kanava, WhatsApp.

Jo heti prosessin alussa loin työryhmällemme oman suljetun Facebook-ryhmän, jonne olin kerännyt olennaisimmat tiedot koskien tätä prosessia. Sieltä löytyi harjoitustilat ja -aikataulut, Instagram-tilin käyttäjätunnus sekä salasana. Alkuvaiheissa lisäsin ryhmään myös muistutuksia tulevista harjoituksista ja läpikäydyistä asioista. Facebookin käyttö kuitenkin pysyi taka-alalla prosessin edetessä ja säilyi enemmänkin vain harjoitusaikataulujen tarkistelupaikkana loppuvaiheessa. Syy sen käytön vähyydelle oli, että

prosessin alettua ilmeni, ettei kaikki saaneet ilmoituksia tekemistäni julkaisuista. Tämän vuoksi päätimme helmikuussa luoda yhteisen WhatsApp-keskustelun, jossa voisimme keskustella reaaliajassa mieltä painavista asioista, jaoimme sinne harjoituksissa otettuja materiaaleja ja löytämiämme inspiroivia videoita. WhatsApp oli myös paikka, jossa muistutin tulevista harjoituksista, annoin kiireisimpinä päivinä korjauksia myös jälkikäteen sen kautta.

Instagram oli prosessimme pääkanava. Sieltä etsimme ensimmäisen kahden kuukauden aikana inspiraatiomateriaalia ja tuotimme sinne koreografisen prosessin loppuun asti omaa materiaaliamme. Instagramissa pystyimme tallentamaan inspiraatio tanssivideot omien Instagram-tilien muisteihin ja sitä kautta palaamaan niihin uudestaan aina tarvittaessa. Instagram oli ainoa kanava, jonka kautta olimme yhteydessä seuraajiin. Heiltä kysyimme kysymyksiä liittyen ajankohtaisia tapahtumia koreografisessa prosessissani, esimerkiksi kysyin seuraajilta, kuinka he manipuloisivat julkaisemiani tanssipätkiä ja mikä niissä kiinnitti huomion. Kysyin myös seuraajilta sen hetkisiä suosikkikoreografejaan. Näihin kysymyksiin tulleita vastauksia käytin pahimpien koreografisten lukkotilojen aikana.

Instagramin lisäksi käytimme YouTubea inspiroivien tanssivideoiden etsimiseen. Oma YouTube-kanavaa emme luoneet videoiden jakamiseen tätä prosessia varten, sillä se ei ollut tuttu kanavana kenellekään meistä sisällöntuottajan asemasta. Emme kokeneet tarpeelliseksi alkaa opettelemaan sen editointi- ja jakamisenetelmiä tätä prosessia varten muutenkin kiireisen kevään aikana. Mielestämme Instagram toimi sisällön jakamiseen hyvin, sillä sitä kautta meillä olisi jo valmiiksi mahdollisia seuraajia omien Instagram-tiliemme kautta. Instagram-tilillämme oli loppujen lopuksi 86 seuraajaa, joista suurin osa oli eri taseisia tanssin harrastajia tai tanssinopettajalinjalta aikaisemmin valmistuneita alumneja.

Käytetyimpiä hakusanoja olivat contemporary dance, dance, jazz, modern dance ja dance video, nykytanssi. Hakusanojen kielen kautta löysimme paljon Yhdysvalloista tuotettua materiaalia. Mutta vaikka hakusanat olivat pääosin englanninkielisiä, löysimme myös jonkin verran suomalaisien tanssin kentällä vaikuttajien tansseja.

4 LOPUKSI

Sosiaalisen median käyttö inspiraation lähteenä antoi opinnäyteyöni taiteelliselle osiolle selkeän lähtökohdan. Vaikka lähtökohta oli selkeä, päämäärä oli pitkään täysin pimenossa. Tämän koreografisen prosessin aikana opin paljon itsestäni niin koreografina kuin myös ihmisenä. Opin, kuinka vapauttavaa on kokeilla uusia työskentelytapoja turvallisessa ympäristössä. Pidin siitä, että sain luoda materiaalia yhdessä taitavien tanssijoiden kanssa. Olen huomannut, että usein yksin työtä tehdessä tulen nopeasti sokeaksi kaikille mahdollisuuksille, joilla materiaalia voisi luoda ja manipuloida. Jämähdän helposti ensimmäiseen vaihtoehtoon, joka tuntuu edes jollain tavalla toimivalta sen sijaan, että muokkailisin ja kokeilisin erilaisia kombinaatioita aktiivisesti niin kuin tämän prosessin aikana tein. Huomasin mielen avartuvan kun pystyin heittelemään ideoita vapaasti ja keskustelemaan eri lähestymistavoista yhdessä työryhmän kanssa. Opin myös antamaan vastuuta tekemisestä ja opettamisesta myös tanssijoille.

Instagramin seuraajien mukaan ottaminen osaksi tätä taiteellista prosessia vaati minulta koreografina ennen kaikkea uskallusta ja avoimuutta. Uudenlaiset työskentelytavat ja uudet tanssijat työryhmässäni ajoivat minut paikka paikoin aika pahaankin lukkoon. Prosessini käynnistyttyä huomasin, kuinka vaikeata itselleni oli avata prosessin kulkua tai esittää työstettäviä materiaaleja ydintyöryhmän ulkopuolisten ihmisten nähtäville. Alkuun olisin halunnut tuoda vain valmiita, tarkoin suunniteltuja liikepätkiä julkaistavaksi seuraajien nähtäville. Se ei kuitenkaan sopinut tähän prosessiin, jossa tarkoitus oli alusta asti ottaa seuraajat mukaan osaksi tätä koreografista prosessia ja antaa heille mahdollisuus ottaa kantaa ja kommentoida tekemiämme asioita. Arvelen tämän johtuvan siitä, että vaadin itseltäni taiteen parissa työskennellessäni usein paljon. Ajatus keskeneräisten materiaalien julkaisuista sosiaaliseen mediaan ei tuntunut luontevalta. Onnekseni ajan kuluessa kynnys keskeneräisten asioiden julkaisemiseen ja mielipiteiden kysymiseen seuraajilta madaltui. Se helpotti osaltaan omaa työtäni, kun en ylläanalysoinut julkaisujeni sisältöjä. Samalla julkaisuihin käytetty aika pieneni huomattavasti.

Tämän prosessin aikana seurannassa ollut ruutuaika nousi puhelimellani huomattavasti koreografisen prosessini alkuvaiheissa. Marras-joulukuussa kun ruutuaika oli normaali-käytössä keskimääräisesti noin kolme tuntia päivässä, nousi se prosessin käynnistyttyä toden teolla tammi-helmikuussa jopa neljään viiteen tuntiin päivässä. Suurimmat syyt ruutuaajan huomattavaan nousuun oli ihan alussa inspiraatiovideoiden etsimiseen ja

Instagramiin julkaistavien päivityksiin käytetty aika. Prosessin alussa en ollut varma, millä tavalla olisin halunnut lähestyä seuraajiani. Sanavalintojen miettiminen, mahdollisten tunnisteiden eli hastagien käyttäminen julkaistavissa video- ja kuvamateriaaleissa sekä lisäksi julkaisujen ajankohta, niiden tiheys ja ennen kaikkea sisällön analysointi kulluttivat aikaa turhan paljon.

Arvelisin tämä opinnäytetyön vahvuudeksi ajankohtaisen aiheen ja oman mielenkiinnon kautta aiheeseen syvemmin paneutumisen. Opinnäytetyöstäni on havaittavissa sekä teoriapohjaa että omaa tietämystäni sosiaalisen median käytöstä ja käyttäjistä. Opinnäytetyön heikkouksiksi näen suhteellisen lyhyen ajanjakson, jolla tein tutkimustyötä koreografian muodossa. Jos olisin valinnut aiheeni aikaisemmassa vaiheessa ja sitä kautta pystynyt paneutumaan aiheeseeni aikaisemmin ja vielä syvemmin, olisin voinut saada vielä enemmän tästä prosessista.

Opinnäytetyöni tekemisen aikana opin paljon uutta sosiaalisen median kanssa työskentelemisestä, sen hyödyistä ja myös haasteista. Olen pitkään käyttänyt sosiaalista mediaa vain omaksi ilokseni, mutta nyt kun otin sen osaksi tätä prossia huomasin konkreettisesti kuinka paljon aikaa ja osaamista vaatii tehdä Instagramiin tili, jossa ulkopuoliset seuraajat ovat aktiivisesti mukana. Huomasin, ettei ole helppoa ylläpitää seuraajien mielenkiintoa, varsinkaan jos omat henkilökohtaiset tavoitteeni unohtuvat hetkeksikään Instagram-tilin suhteen. Tärkeimpänä oppina tämän prosessin aikana koen olevan se, että opin koreografina työskentelemään itselleni uudella tavalla sekä opin luottamaan tanssijoihini ja jakamaan vastuuta myös heille koreografisen prosessin aikana.

Jos tekisin joskus samankaltaisen projektin uudestaan, aloittaisin sosiaalisen median käytön kiivaammin jo heti prosessin alkuvaiheilla. Tekisin itselleni selkeän sosiaalisen median käyttösuunnitelman, jossa selvittäisin mitä haluan antaa seuraajilleni prosessista ja mitä haluan heiltä. Tekisin seuraajilleni alussa selväksi, että kommenttien antaminen ja mielipiteiden jakaminen on suotavaa, jotta saisin erilaisen näkökulman tekemälleni työlleni. Tämän prosessin aikana Instagramin seuraajien osuus jäi tällä kertaa loppujen lopuksi aika pieneksi.

Jatkossa tulen kehittämään tietojani ja taitojani työryhmälähtöisen koreografian luomisessa. Työryhmälähtöisyys työskentelytapa oli minulle uudempi tapa luoda koreografiaan. Pidin erityisesti siitä, että pystyin jakamaan osittain taakkaa tanssijoilleni ja aktiivisesti keskustella heidän kanssaan erilaisista mahdollisuuksista viedä tanssia ja liikkeitä eteenpäin. Tulen myös jatkossa käyttämään sosiaalista mediaa varmastikin osana muita

tulevia projekteja. Harkitsen myös oman taiteilijaprofiilin avaamista. Mutta nyt kun saan tämän prosessin loppuun, aion pitää sosiaalisen median käytön mahdollisimman vähäisenä ainakin seuraavat kaksi kuukautta.

LÄHTEET

Gustavson, L. 2010. Tanssi on arjen väriä. Teoksessa Jyrkkä, H. (toim.), Nykkykoreografin jalanjäljissä - 37 tapaa tehdä tanssia. Keuruu: Like, 50 – 54.

Heiskanen, S. 2011. Loppujen lopuksi kyse on leikistä. Teoksessa Jyrkkä, H. (toim.), Nykkykoreografin jalanjäljissä - 37 tapaa tehdä tanssia. Keuruu: Like, 62.

Hintikka, K. 2008. Sosiaalinen media, Jyväskylän yliopisto. Viitattu 12.1.2019.

<http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/sosiaalinen-media>

Kokkonen, Y. Facebook: Jopa 2,7 miljoonan eurooppalaisen tiedot annettu Cambridge Analyticalle. YLE 04/2018. Viitattu 14.3.2019.

<https://yle.fi/uutiset/3-10148233>

Kuutti, H. 2012. Mediasansato. Jyväskylä: MediaDoc.

<https://issuu.com/harriwickstrand/docs/mediasanasto>

Media 2019. MOT-kielikone. Viitattu 11.4.2019.

<https://mot.kielikone.fi/mot/TURKUAMK/netmot.exe?motportal=80>

Newton, C. 2018. Instagram announces IGTV, a standalone app for longer videos – Going after YouTube – with vertical video. 20.6.2018. Viitattu 27.3.2019.

<https://www.theverge.com/2018/6/20/17484436/instagram-igtv-video-app-launch>

Opetushallitus 2012. Sosiaalisen median opetuskäytön suositukset. Viitattu 14.3.2019.

https://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/ohjeita_koulutuksen_jarjestamiseen/perusopetuksen_jarjestaminen/sosiaalisen_median_opetuskayton_suosituks

Opetushallitus 2013. Edu.fi. Yhteisöllisyys. Viitattu 14.3.2019.

https://www.edu.fi/yleissivistava_koulutus/teemat/osallisuus_ja_oppilaskuntatoiminta/yleissivistava_koulutus/teemat/osallisuus_ja_oppilaskuntatoiminta/osallisuus/yhteisollisyys

Pönkä, H. 2014. Sosiaalisen median käsikirja. Jyväskylä: Docendo.

Selin, K. 2018. Kesän kuumimmat uudistukset tarjoaa Instagram. Kirjoitus Someco-blogissa 05/2018. Viitattu 14.3.2019.

<https://someco.fi/blogi/instagramin-uudistukset-kesalla-2018/>

Sosiaalinen 2019. MOT-kielikone. Viitattu 11.4.2019.

<https://mot.kielikone.fi/mot/TURKUAMK/netmot.exe?motportal=80>

Statista 2019. Number of social media users worldwide from 2010 to 2021 (in billions). Viitattu 15.3.2019.

<https://www.statista.com/statistics/278414/number-of-worldwide-social-network-users/>

Töyrylä, K. Tämän tiedämme nyt Facebook-kohusta – keskushenkilönä kolme miestä. YLE 3/2018. Viitattu 14.3.2019.

<https://yle.fi/uutiset/3-10126021>

Valtari, M. 2018. Kohderyhmien tavoittamien Facebookin algoritmin muuttuessa. Kirjoitus Someco-blogissa 04/2018. Viitattu 14.3.2019.

<https://someco.fi/blogi/kohderyhmien-tavoittaminen-facebookin-algoritmin-muuttuessa/>

Whatsapp.com 2019. WhatsApp. Viitattu 12.4.2019.

<https://www.whatsapp.com/features/>